2011. július 27., szerda • LXIX. évfolyam • 174/2. szám, 20+4 oldal • Budapesti kiadás • 200 forint, előfizetőknek 141 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

Optimálisnak tűnik a parlamenti létszám, de nem biztos, hogy arányos lesz

- A kétszáz fős Országgyűlés sem hoz megtakarítást.
- Úgy tűnik, egyelőre a Fidesz nem döntött, mit akar. **Az ügy →4**

Egyesült Államok

Demokraták és republikánusok vitája az adósságplafon emeléséről

Robbanhat az amerikai válságbomba

Szőcs László
WASHINGTON

Mi történik, ha az Egyesült Államok további egy héten belül sem talál megoldást aggasztó adósságproblémájára? A pontos választ egyelőre senki sem tudja – állítják a szakértők. Ilyesmi ugyanis még soha nem fordult elő, a törvényben rögzített adósságplafont, ha kellett, korábban rendre megemelte a kongresszus. Ám a mostani helyzetben Amerika augusztus elejére elveszítheti legkedvezőbb, „AAA” adósbesorolását, tüsszenthet a New York-i tőzsde, aminek következtében megfázhat a világ.

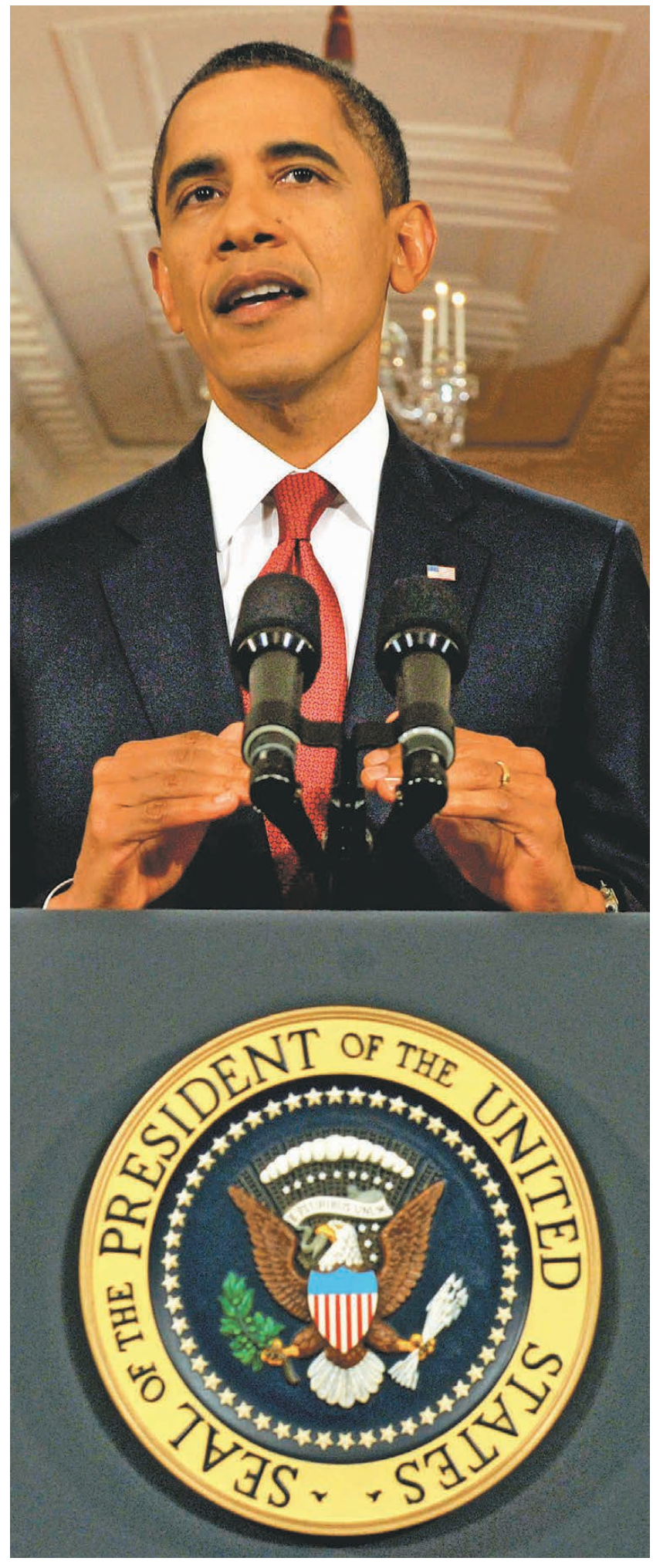
– Patthelyzetben találjuk magunkat. Mély gazdasági válság kirobbanását kockáztatjuk, ezt márpedig szinte teljes egészében Washington idézné elő – mondta helyi idő szerint hétfő esti tévébeszédében *Barack Obama*. Az amerikai elnök figyelmeztetett: az egekbe ugranának a hitelkártyákat, jelzálog- és gépkocsihiteleket terhelő kamatok. A Nemzetközi Valutaalap is előre jelezte: egy esetleges leminősítés – ami elkerülhetetlennek tűnik, ha végleg kudarcba fulladnak az egyeztetések – jelentős globális megrázkódtatásokkal járhat az amerikai államkötvényeknek a világ pénzpiacain elfoglalt központi szerepe miatt. A kötvénypiacok viszont egyelőre nyugodtak, a hozamok ugyan emelkedtek, de még mindig alacsonyak.

A demokraták terve, amelyet szenátusi vezetőjük, *Harry Reid* jegyez és Obama is támogat, 2,7 ezermilliárd dollárral csökkentené a 14 ezermilliárd feletti szövetségi államadósságot a következő tíz évben. Mintegy ezermilliárdot ebből Amerika háborúinak a leépítése tenne ki. A republikánus tervhez képest nagy különbség, hogy a demokraták nem nyúlnának a társadalombiztosítási kiadásokhoz, az idősek, illetve a szegények egészségügyi ellátásához. Az „ellentervben” a jobboldal még többet, ugyancsak egy évtized alatt háromezermilliárd dollárt faragna le. Mindennek próbája a szavazás lesz a Capitoliumon.

A hetek óta terméketlen, ugyanakkor időnként drámai fordulatokat hozó huzavona során a két politikai oldal egymást vádolja. Obama szerint a republikánusok, akik ellenzik az adóemelést, a gazdagokat védik.

– Hogyan is kérhetünk meg egy diákot, hogy több tandíjat fizessen, ha előbb nem kérjük meg a fedezeti alapok menedzsereit: ne a titkárnőiknél alacsonyabb kulcson adózzanak? – vetette fel annak kapcsán, kik lehetnek a „reformok” áldozatai. – Lehet, hogy az amerikai nép az osztott kormányzásra szavazott – utalt Obama arra, hogy a tavaly novemberi választások után a republikánusok átvették a képviselőház vezetését. De mindjárt hozzátette: „arra viszont nem voksoltak, hogy ne működjék a kormányzás”. *John Boehner* republikánus házelnök azzal vádolta meg cserébe az elnököt, hogy ismét biankó csekket akar velük kitöltetni. A jobboldal, amely a választásokat követően markánsabbá, de egyúttal merevebbé és a fiskális szigor követelésében kérlelhetetlenebbé vált, lefaragásokat akar látni, de adóemelést nem. Az IMF viszont arra figyelmeztetett: „a deficitcsökkentési tervnek mind a kiadásokra, mind pedig a bevételnövelő tényezőkre vonatkozóan változtatásokat kell tartalmaznia”.

Minden nyugtalanság dacára az elemzők többsége úgy véli: akár politikai megoldással, akár pénzügyi trükkökkel – például a jegybank szerepét betöltő Federal Reserve (Fed) teljes államkötvénykészletének a felszámolásával –, de Amerika időt nyer és elkerüli a fizetésképtelenséget. Erre utalnak egyelőre az alacsony kötvénypiaci hozammutatók is; a kétéves kincstárjegyeké 0,4, míg a „kényesebb” tízéveseké három százalék. →11

Obama tévébeszéde: Mély gazdasági válság kirobbanását kockáztatjuk
FOTÓ: REUTERS – JIM WATSON

ÖTÖDIK HASÁB

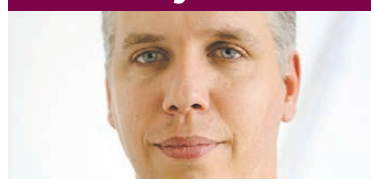
A cápa visszavonul

Talán sosem tudjuk meg, pontosan milyen befektetési politikával, milyen módszerekkel hizlalta vagyonát Soros György. Bírálói szemében azonban az ellene felhozott vádak végső igazolása bizonyosan az, hogy arra hivatkozva hagy fel a külső befektetők vagyonának kezelésével, hogy szigorodnak, s várhatóan nagyobb átláthatóságot eredményeznek az amerikai értékpapírpiac új szabályai.

Minősítése nélkül kijelenthetjük: a pénzguruk között is azon kevesek közé tartozott, akik fénykorukban képesek voltak befolyásolni, mi történik a világunkban. A lengyel Szolidaritás és a csehszlovák Charta ’77 mozgalomnak nyújtott támogatása hozzájárult a Szovjetunió befolyásának gyengüléséhez. Magyarországon is támogatta a nyílt társadalommal szimpatizálókat, ahogy 2003-ban a grúz forradalmat, s hatalmas pénzeket mozgósított az USA 2004-es választására, segítendő George W. Bush leváltását. Sokak szemében ezért ő „a” gátlástalan spekuláns. 1992-ben olyan súlyos árfolyamzuhanásba lökte a fontot, hogy azt nem lehetett tovább bent tartani az akkori európai átváltási mechanizmusban. Megrogyasztotta a márkát, a frankot, majd az ázsiai kistigrisek valutáit, s idehaza is letette a névjegyét – a magyar pénzügyi felügyelet szerint – azzal, hogy mélybe tolta az OTP árfolyamát.

Visszavonulásának hírére a befektetői világban sokan lélegeznek fel, a kíméletlen tőzsdecápa hírében álló, magyar származású üzletember döntése hatalmas kockázati faktor megszűnését jelenti. Még akkor is, ha a pénzügyi világ természete okán helyét bizonyosan elfoglalja valaki más. *(A szerk.)*

Vélemény

Munka helyett

Horniák Balázs azt elemzi, honnan terem a kormány terveiben szereplő egymillió új munkahely. →11

Basescu játszmája

Aczél Endre szerint Traian Basescu román elnök nem akar bajszot akasztani barátjával, Orbán Viktorral, viszont hamiskodik. →11

Antifasiszta dalból lett jelkép Norvégiában a tragédia után

Virágba borult kedd reggelre a norvég főváros. A gyászolók szerint a kormányfőnek köszönhető, hogy az ország összezárt. Munkatársunk, Kőműves Anita riportja Oslóból. →7

A felsőoktatás újabb szűrője a nyelvvizsgás felvételi?

Hoffmann Rózsa államtitkár megduplázná a nyelvvizsgás felvételizők számát, miközben megszüntetné a hungarikumnak tekinthető, sikeres nyelvi előkészítő képzést. →6

FRANCIA PÁROS
Egészen különleges eredménnyel zárult a 100 méteres férfi hátúszás Sanghajban, a világbajnokságon: a két francia, Jeremy Stravius (balra) és Camille Lacourt egyszerre csapott a célba. Mindkét versenyző aranyérmet kapott. →19

FOTÓK: REUTERS – CARLOS BARRIA

9 770133 175036 11174